

Aan raad van de gemeente Emmen

**Ontwikkeling, Beleid en
Directiestaf**

team
OBD-SF

ons kenmerk	uw kenmerk	bijlage	behandeld door	BSN
16.078304			W. Couprie	
datum	telefoon	fax	e-mail	
21 december 2016	14 0591		gemeente@emmen.nl	

onderwerp
Motie 'Het verbeteren van het vestigingsklimaat van Emmen'

Geachte leden van de raad,

In de raadsmotie van 7 november met als titel "Het verbeteren van het vestigingsklimaat van Emmen" vraagt u ons college:

- te onderzoeken of de reshoringtool ook voor onze regio een waardevol instrument kan zijn;
- heel specifiek te onderzoeken waarom bedrijven, die interesse (hebben) laten blijken voor vestiging in Emmen, uiteindelijk niet voor de gemeente Emmen kiezen als vestigingsplaats;
- de uitkomsten te gebruiken bij het verbeteren van het vestigingsklimaat.

Ter beantwoording van deze vragen delen wij u het volgende mee.

Nadat wij geruime tijd de ontwikkeling van de reshoring tool van de Universiteit van Tilburg hebben gevolgd, vond er op 7 november jl. een presentatie in kleine kring van dit instrument plaats in Tilburg. Een strategisch adviseur van Emmen was daarbij aanwezig.

Wij hebben daarna besloten een licentie voor toepassing van de reshoring tool aan te schaffen.

Toepassing van het instrument vergt begeleiding door accountmanagers, die daartoe een korte opleiding krijgen van de Universiteit. Per geval wordt een (onafhankelijk) rapport van de Universiteit van Tilburg opgeleverd.

Wij bieden de gemeenten van de Arbeidsmarktregio Drenthe plus Hardenberg aan om het instrument tegen een vergoeding, met hulp van onze accountmanagers in te zetten voor bedrijven in die gemeenten.

Over bedrijven die alsnog afzien van vestiging het volgende.

Activiteiten voor het aantrekken van bedrijven door de gemeente Emmen stemmen wij voortdurend af op eigen ervaringen en op onderzoek van derden.

Naar het proces van bedrijfsverplaatsingen en naar de bepalende factoren is veel onderzoek gedaan¹. Daaruit komen ondermeer de volgende resultaten voor Nederland naar voren.

- Ca. 80% van de bedrijfsverplaatsingen betreft verplaatsing binnen de eigen regio
- Regionale kenmerken zijn vooral van invloed op bedrijfsverplaatsingen over langere afstand.
- Verplaatsingen over langere afstanden betreffen vooral industriële bedrijven.
- Verplaatsende bedrijven gaan overwegend naar grotere bevolkingsconcentraties, maar per sector zijn er wel verschillen.
- High tech industrie heeft juist minder de neiging naar grote bevolkingsconcentraties te verplaatsen en zoekt eerder de periferie van Nederland.
- De beslissing om te verplaatsen van de vestigingsplaats wordt vooral bepaald door bedrijfsinterne factoren en in veel mindere mate door locatie eigenschappen.
- Bij vestigingen van geheel nieuwe bedrijven blijkt een groot aantal daarvan een spin off van een bestaand bedrijf.
- Een factor die bedrijven vaak weerhoudt van verplaatsing is het belang van het reeds aanwezige personeel voor het bedrijf (zoals behoud kennis en vaardigheden en de kosten die veelal gemoeid zijn met sociale akkoorden voor medewerkers die niet mee kunnen verhuizen).

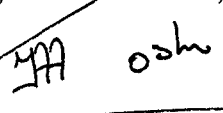
Uit eigen analyse van afgeketste verplaatsingen in de periode 2012-2016 naar Emmen komt naar voren dat dit in 47% van de gevallen is te wijten aan bedrijfsinterne redenen. Dat betreft vooral het uiteindelijk geheel afzien van verplaatsing. Daarnaast betrof het in 35% van de gevallen buitenlandse bedrijven (via de NOM en de NFIA) die uiteindelijk niet voor Nederland kozen, bijvoorbeeld vanwege de afstand tot het hoofdkantoor, of tot de voornaamste markten of toeleveranciers. Slechts in 18% van de gevallen betrof dit locatievoorkeuren waarbij Emmen minder scoorde. Uit analyse van deze gevallen blijkt dat het daarbij uitsluitend gaat om oorzaken waarop geen maatregelen genomen kunnen worden, zoals: ligging ten opzichte van de markt van het bedrijf, de beschikbaarheid van een passender leegstaand bedrijfspand elders en de aanwezigheid van één van de grootste internationale internet-knooppunten.

Ook onze eigen ervaring in Emmen leert dat de meeste nieuwe bedrijven of bedrijfsactiviteiten voortkomen uit bestaande bedrijven in de eigen gemeente. Daarom richten wij ook veel energie op onze bestaande bedrijven. Dat geldt zowel voor het stimuleren van investeringen in Emmen, als voor het inspelen op de wensen ten aanzien van het vestigingsklimaat.

Dat spoort ook met de aanbevelingen van de Commissie Vollebregt – Alberda van Ekenstein.

Van belang zijn dan de komende tijd bijvoorbeeld de behoefte aan technisch personeel, voortdurende verbetering van de regionale verbindingen (m.n. N34) en een aantrekkelijke woonomgeving (inclusief sport, recreatie en cultuur).

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen,
de gemeentesecretaris,

I.A.A. Oostmeijer-Oosting

de locoburgemeester,

B.R. Arends

¹ Voor deze brief is vooral geput uit:

- *Ruimtelijke aspecten van de bedrijvendynamiek in Nederland*, Piet Pellenburg, Paul van Steen en Leo van Wissen, Assen 2005
- Kristin Kronenberg, Maastricht University en CBS, *Firm relocations in the Netherlands: Why do firms move, and where do they go?*, MPRA paper, München 2011